

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสตรีศรีเศรษฐบุทรบําเพ็ญ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ
A Comparison of Reading Comprehension Abilities Of Mathayomsuksa One
Students of Sateesethabuthbumpen School Via The SQ4R Teaching Method
And The Normal Teaching Method

ประภัสสร ถูกต้อง¹ และ เด่นดาว ชลวิทย์²

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจําภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีเศรษฐบุทรบําเพ็ญ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน และ(3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบปกติก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีเศรษฐบุทรบําเพ็ญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) วัตถุประสงค์ทางทฤษฎีของการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA โดยเลือกจาก 2 ห้องเรียน ที่มีคะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นจับสลาก เพื่อเลือก 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 44 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และ 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 จำนวน 44 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R (2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และ (3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบวิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ความสามารถในการ

อ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความสามารถ; การอ่านจับใจความ; การสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R;

บทนำ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนได้กำหนดขึ้น และตอบสนองด้วยการทำความเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และข้อความ โดยใช้ความคิดของตนช่วยตัดสินใจในการเลือกใจความสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจกับความคิดของผู้เขียนโดยอาศัยการแปลความของภาษาที่ปรากฏเป็นสัญลักษณ์ ซึ่งจะตรงกันหรือไม่ ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางภาษาของทั้งสองฝ่าย

จากการดำเนินการทดสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีนครปฐมพบว่า ผลปรากฏว่ามีผลคะแนนการทดสอบวรรณคดีและวรรณกรรมอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ครูผู้สอนจึงต้องปรับวิธีการสอนให้น่าสนใจมากขึ้น รวมทั้งหาวิธีการใหม่ ๆ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้

จากแนวคิดที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษานวัตกรรมและวิธีการจัดการเรียนรู้และงานวิจัยต่าง ๆ กระจ่างพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สามารถช่วยแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถจัดระบบการอ่านได้อย่างมีขั้นตอน โดยการสำรวจก่อนอ่านจนสามารถตั้งคำถามเพื่อค้นพบคำตอบได้ด้วยตนเอง และเริ่มอ่านอย่างจริงจังเพื่อค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามไม่สามารถตอบคำถามที่ตั้งไว้ต้องทบทวนเพื่อย้อนกลับไปอ่านเนื้อหาที่ไม่เข้าใจอีกครั้งได้ ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จะข้ามขั้นตอนไม่ได้ ต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด เพื่อการเรียนรู้ที่ถูกต้องและได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จนสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจและนำมาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีนครปฐม โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบปกติก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านจับใจความ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความสามารถในการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีนครินทร์บุรี เขตเมืองบุรี กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 11 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 432 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีนครินทร์บุรี เขตเมืองบุรี กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 44 คน รวม 88 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) วัตถุประสงค์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA โดยเลือกจาก 2 ห้องเรียน ที่มีคะแนนความสามารถไม่แตกต่างกัน จากนั้นจับสลาก เพื่อเลือก 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลอง และ 1 ห้องเรียนเป็นกลุ่มควบคุม ได้ผลดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 44 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 จำนวน 44 คน เป็นกลุ่มควบคุมที่ใช้วิธีสอนแบบปกติ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น มีวิธีการสอน ดังนี้

- 1) การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R
- 2) การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความ

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยมีเนื้อหาการอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ เช่น บทความ ข่าว และนิทาน

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองในครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง 3 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง แต่ละกลุ่มมีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R 6 ชั่วโมง และวิธีการสอนแบบปกติ 6 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ที่มีประสิทธิภาพ
2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ SQ4R คู่กับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติ ไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางให้แก่ครูภาษาไทยที่สอนในระดับชั้นอื่น ๆ โดยสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนได้

การทบทวนวรรณกรรม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนได้กำหนดขึ้น และตอบสนองด้วยการทำความเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และข้อความ โดยใช้ความคิดของตนช่วยตัดสินใจในการเลือกใจความสำคัญของเรื่อง ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดของผู้เขียนโดยอาศัยการแปลความของภาษาที่ปรากฏเป็นสัญลักษณ์ ซึ่งจะตรงกันหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางภาษาของทั้งสองฝ่าย (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2540, หน้า 88) นอกจากนี้ จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบายัน อิมสำราญ (2549, หน้า 42) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การจับประเด็นหลักและสาระสำคัญของเรื่องทีอ่านว่า ผู้เขียนต้องการส่งสารหรือให้ข้อคิดอะไรสำคัญ

จากความหมายของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นที่ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจในเรื่องหลักการอ่านจับใจความให้เข้าใจในเบื้องต้น รู้ความหมายของคำศัพท์ เข้าใจความหมายของข้อความ สามารถแยกแยะเป็นประเด็น เข้าใจจุดมุ่งหมายของเรื่อง และสามารถจับสาระสำคัญของเรื่องทีอ่านได้

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และ บายัน อิมสำราญ (2552, หน้า 43) กล่าวถึง วิธีการอ่านจับใจความว่า การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้เข้าใจนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ระดับประโยค ย่อหน้า และเนื้อเรื่อง ทั้งหมดตามลำดับ โดยอ่านเรื่องทีจะจับใจความทั้งหมด หาใจความของเรื่องทีอ่านทั้งทีเป็นใจความสำคัญ ใจความรองหรือพลความ จากนั้นก็ประมวลใจความทีได้

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2556, หน้า 57) กล่าวถึงวิธีการอ่านจับใจความไว้ว่า อ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้วาทะทีอ่านว่าด้วยเรื่องอะไรจุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ

อย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ต่อเนื่อง อ่านซ้ำตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง และสุดท้ายเรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

จากการศึกษาเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การสอนอ่านจับใจความ เป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้สอนควรศึกษาวิธีการ ขั้นตอนแต่ละขั้นให้เข้าใจ และนำวิธีการสอนไปใช้ที่หลากหลายสอดแทรกไว้ในทุกขั้นตอนของการอ่านจับใจความ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ซึ่งจะส่งผลให้การทำกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความบรรลุผลตามที่วางไว้

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2554, หน้า19) วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีสอนซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่คาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงจากการสอนแบบ SQ3R ของฟรานซิส พี โรบินสัน (Francis P. Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน แห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ

ความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545, หน้า20) วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นการอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยการตอบคำถามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย Survey (S) Question (Q) Read (R) Record (R) Recite (R) Reflect (R) วิธีการสอนแบบ SQ4R มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 6 ขั้น ดังนี้

1. Survey – S คือ การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหา ของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ

2. Question - Q คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจ และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน

3. Read - R คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติ และภาพประกอบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่อง เมื่อพบคำตอบที่ต้องการ ควรทำเครื่องหมายไว้ เพื่อให้มองเห็นได้ง่าย แล้วเขียนคำสำคัญไว้ใน ที่ว่างด้านข้างหรือขอบเขตของหนังสือ แต่ยังไม่ต้องบันทึกข้อความที่ได้จากการอ่าน เพราะอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีกถ้ายังมีปัญหายังไม่เข้าใจดีพอ

4. Record – R คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบ ให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 บันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็น เป็นการบันทึกย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

5. Recite - R คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญ ด้วยภาษาของตนเอง ถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใด ตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

6. Reflect – R คือ การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุน อาจจะได้มาโดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กานต์ธิดา แก้วกาม (2556, บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาอิสระนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และกลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนแบบปกติ

1. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยศึกษาขอบข่ายเนื้อหา รายวิชาและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอ่านโดยใช้วิธีแบบ SQ4R

1.3 ศึกษาและเลือกบทความ ข่าว และนิทาน ทั้งหนังสือวารสารและจากอินเทอร์เน็ต โดยพิจารณาถึงระดับความยากง่ายของการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

1.4 จัดทำโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 6 ชั่วโมง

1.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 3 แผน 6 ชั่วโมง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 3 แผนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดทำตามขั้นตอนของวิธีการแบบ SQ4R เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยศึกษาขอบข่ายเนื้อหา รายวิชาและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติตามเนื้อหาที่คัดเลือกไว้ทั้ง 3 เรื่อง จำนวน 3 แผน 6 ชั่วโมง

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 3 แผนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความ ถูกต้องของการใช้ภาษา ความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดกิจกรรมตามขั้นตอนของวิธีการแบบปกติ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวการสร้างแบบทดสอบจากเอกสาร ตำรา

3.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาเพื่อสร้างข้อสอบ จัดทำตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

3.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมานั้น สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนน ความคิดเห็น ไว้ดังนี้

คะแนนความคิดเห็น

+ 1	เท่ากับ	แน่ใจว่าข้อสอบตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	เท่ากับ	ไม่แน่ใจว่าข้อสอบตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1	เท่ากับ	แน่ใจว่าข้อสอบไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม จุดประสงค์ โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ซึ่งแสดงว่าข้อสอบนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญได้ข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าและเท่ากับ 0.50 จำนวน 56 ข้อ จากจำนวนข้อสอบทั้งหมด 60 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบมาปรับปรุง ไปใช้ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีศรีนคร-บุทรบ่าเพ็ญ แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 40 คน ที่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้ว นำมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก โดยกำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ดังนี้

ข้อที่ตอบถูก	1	คะแนน
ข้อที่ตอบผิด	0	คะแนน
ข้อที่ตอบมากกว่า 1 แห่ง	0	คะแนน
ข้อที่ไม่ตอบ	0	คะแนน

3.5 นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย p และค่าอำนาจจำแนก r โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคัดเลือกข้อทดสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่าข้อคำถามนั้นอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบไว้ 30 ข้อ โดยข้อทดสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.75 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00

3.6 นำแบบทดสอบที่วิเคราะห์ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกแล้วไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสูตร KR-20 ของ Kuder Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความเท่ากับ 0.84

3.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ไปใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความสำคัญที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือแล้วจำนวน 30 ข้อ โดยมีระยะเวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง

2.2 ให้ความรู้พื้นฐาน แนะนำวิธีการสอนแบบ SQ4R ให้กับกลุ่มทดลอง และใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กับกลุ่มควบคุม โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

2.3 ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง

2.4 ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความกับกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม

2.5 นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปวิเคราะห์ทางสถิติ และข้อมูลที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

5.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content validity) และประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับการประเมิน 5 ระดับ

5.1.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความดำเนินการดังนี้

(1) วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence IOC) ของแบบทดสอบ

(2) วิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

(3) วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้สูตร KR-20 (Kuder

Richardson)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดำเนินการดังนี้

5.2.1 หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent)

5.2.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)
ผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 4.1

ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ

วิธีสอน	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
วิธีการสอนแบบ SQ4R	44	25.66	1.478	5.925	0.000*
วิธีการสอนแบบปกติ	44	21.18	4.790		

*p < .05

จากตารางที่ 4.1 สรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มที่สอนด้วยวิธีการสอน SQ4R มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 4.2

ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	44	14.68	2.077	-31.693	0.000*
หลังเรียน	44	25.66	1.478		

*p < .05

จากตารางที่ 4.2 สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบปกติก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 4.3

ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการสอนแบบปกติก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	13.77	44	2.155	-9.020	0.000*
หลังเรียน	21.18	44	4.790		

*p < .05

จากตารางที่ 4.3 สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

อภิปรายผล

การวิจัยนี้เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัย ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศรีนครปฐมบำเพ็ญ ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่ม มีวิธีที่ทำให้ นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน และเชื่อมโยงความรู้ตามลำดับ ตามหลักการอ่านเพื่อ จับใจความสำคัญ สอดคล้องกับ ฟองจันทร์ สุขยิ่ง (ม.ป.ป. , หน้า 23) กล่าวถึงหลักการอ่านเพื่อจับใจความไว้ ดังนี้ การอ่านจับใจความมีหลักการดังนี้

1. **อ่าน** ผู้อ่านควรทำความเข้าใจเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อสรุปให้ได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร หรือใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม

2. **พิจารณา** ผู้อ่านควรพิจารณาข้อความในแต่ละย่อหน้า เพื่อค้นหาใจความสำคัญหลัก ซึ่งจะมีลักษณะเป็นประโยค โดยอาจปรากฏตอนต้น ตอนกลาง หรือตอนท้ายย่อหน้า นอกจากนี้ ควรพิจารณาใจความรอง ที่เป็นรายละเอียดสนับสนุน ใจความสำคัญให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. **เรียบเรียง** ผู้อ่านควรเรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องที่รวบรวมได้ ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ให้นำเนื้อหาสอดคล้องกัน โดยเลือกใช้สำนวน หรือคำเชื่อมให้เหมาะสม

4. **ทบทวน** อ่านทบทวนเนื้อหาที่เรียบเรียงขึ้นใหม่ ว่ามีใจความสำคัญครบถ้วนหรือไม่ รวมถึงพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของภาษา

นอกจากนี้ สுகนธ์ สีนธพานนท์ และคณะ (2545, หน้า 20) วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นการอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยการตอบคำถามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย Survey (S) Question (Q) Read (R) Record (R) Recite (R) Reflect (R)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R

วิธีการสอนแบบ SQ4R มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. Survey – S คือ การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหา ของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ

2. Question - Q คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจ และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน

3. Read - R คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติ และภาพประกอบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่อง เมื่อพบคำตอบที่ต้องการ ควรทำเครื่องหมายไว้ เพื่อให้มองเห็นได้ง่าย แล้วเขียนคำสำคัญไว้ใน ที่ว่างด้านข้างหรือขอบเขตของหนังสือ แต่ยังไม่ต้องบันทึกข้อความที่ได้จากการอ่าน เพราะอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีกถ้ายังมีปัญหาที่ไม่เข้าใจดีพอ

4. Record – R คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบ ให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 บันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็น เป็นการบันทึกย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

5. Recite - R คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญ ด้วยภาษาของตนเอง ถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใด ตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

6. Reflect – R คือ การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุน อาจจะทำให้ได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับ ความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

ในการจัดเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ในการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี มีความตั้งใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ร่วมกันทำงานภายในกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้หาจุดสำคัญของเรื่อง มีลำดับขั้นตอนในการทำงาน อีกทั้งมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกัน และจะส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนได้ดีอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยครั้งนี้

1.1 ในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจเนื้อหาและกิจกรรมให้เข้าใจเป็นอย่างดี เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

1.2 ครูผู้สอนควรจัดบันทึกผลหลังสอน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนที่ใช้การสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และวิธีการสอนที่อื่น ๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 ควรศึกษาการใช้นวัตกรรมประเภทอื่น ๆ ในการสอนอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น สารคดี เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาผลการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับการอ่านประเภทอื่น ๆ หรือการทักษะอื่น ๆ ในวิชาภาษาไทย

เอกสารอ้างอิง

กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฉัตรชัย อธิเกียรติ. (2562). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ. (2552). การใช้ภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิตนา แคมมณี. (2561). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บันลือ พงษ์เกษวัน. (2530). สอนอ่านให้เสริมสร้างกระบวนการคิด. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ผะอบ โปษกฤษณะ. (2541). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ (พิมพ์ครั้งที่ 2). (2556). กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

สุนทร สินธพานนท์ และคณะ. (2545). การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2540). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สำลี รักสุทธี. (2553). *สอนอย่างไรให้เด็กอ่านออก อ่านได้ อ่านคล่อง อ่านเป็นเขียนได้ เขียนคล่อง และเขียนเป็น*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

หลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2528). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อดุลย์ ไทรเล็กทิม. (2561). *งานวิจัยสำหรับครูภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). *หลักการสอน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.